

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflova ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnine za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za izo-
zemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din
Amerika letno 1 dolar. — Razna pošta brezplačno, področje v Ljubljani, št. 10.111.

Gorenjska je izpregovorila

Veličasten zbor v Kranju za nedeljivo Jugoslavijo — Odločna odklonitev obrekljivih napadov na Sokolstvo

V mogočnem zboru je izpregovorila v nedeljo naša Gorenjska: Naj živi nedeljiva in nedeljena Jugoslavija!

Starodavni Kranj se je razgibal in dal duška svojemu ogorčenju proti zločinskim poizkusom, ki bi naj razsekali edinstvo države. V borbi za nedeljivo državo je vstal Kranj z vso širno okolico, ki je prihтела na poziv narodnih društev v mesto in napolnila vse prostore Narodnega doma, pa še prostor pred njim.

Veličastno zborovanje je otvoril kranjski župan Ciril Piric, ki je dejal med drugim: S potoki krvi se je zgradila naša Jugoslavija, uresničil se je stoletni sen. Trije krvni bratje, Slovenci, Srbi in Hrvati, so se združili v skupni državi, enotni in mogočni. Slovenec, pastorek pod staro Avstrijo, je danes v svoji državi svoj gospod, ima urad, kjer se uraduje v njegovem jeziku, ima svoje učne zavode od zadnje gorske šole do univerze v Ljubljani in nikjer mu ni zaviran svobodni razmal.

Pa vam pride kriv prerok in zahteva, naj razbijemo to Jugoslavijo na kose. Užaljeni doktor Korošec in njegovi tovariši žele naenkrat majhno državo, v kateri bi vedrili in oblačili samo oni sami. Vse to je za nas preklestvo.

Tisto nedeljo 8. t. m. v cerkvah niste slišali besede božje, pač pa se je čital s prižnic pastirski list, ki nosi v sebi samo ost proti Sokolu. Sokol je bil ustanovljen z zakonom in zakone je treba spoštovati. Spoštovati pa mora zakone vsakdo, pa naj bo škof ali mežnar. Zbrali smo se, da povemo, naj državno oblastvo postopa brezobzirno proti ljudem, ki rušijo to našo s krvjo priborjeno Jugoslavijo. Manifestirati hočemo za to sveto nam državo in za svojega narodnega vladarja kralja Aleksandra.

Predsednik Narodne odbrane v Kranju, notar g. Fran Tavzes, je izvajal med drugim: Puktacije dr. Korošca se zde na prvi pogled skoro nedolžne. Ako jih pa natančneje pogledate, takoj opazite, da imajo kopito samo proti jugoslovenstvu in naši državni enotnosti. Z največjo ogorčenostjo odklanjamo zahtevo, da si Slovenci, Hrvati in Srbi šele zgradimo po svobodnem sporazumu državo enakopravnih edinic, od katerih naj bo ena Slovenija. To je zahteva, po kateri naj se izbriše iz zgodovine 14 let in še več. Povratek v leto 1918. bi pomenil ogromno nevarnost za nas Slovence, ki bi zopet stali osamljeni na najbolj nevarnem ozemlju kakor zaželen plen vsem grabežljivim sosedom. Dr. Korošec in njegovi naj vedo, da ne bodo nikdar izvedli svojih načrtov.

Pred zborovalce je stopu nato gimnazijski ravnatelj g. dr. Simon Dolar, ki je pozdravil zbor v imenu Sokola. Navajal je, da je delal in dela Sokol za telesno vzgojo naše mladine. V zdravem telesu mora biti zdrava duša, zato uči Sokol vedno le ljubezen, dobroto in lepoto. Ali je v tem kaj slabega? Kdo more očitati, da Sokol mladino pokvarja in jo zavaja na kriva pota? Pa ste čitali in poslušali, da jo vzgaja v krivover-

skem duhu, da je Sokol proti veri. Še nedavno, o božiču, so se glasile iz cerkva besede «Mir ljudem na zemlji», že 8. januar pa je iz božjih hramov vevale razkol in razdor. Sokol pa samo želi, da postane slovenski narod v družbi s Hrvati in Srbi močan narod.

V imenu narodnega delavstva je spregovoril nato g. Mihael Jerab. Naše neomajno prepričanje je, je izvajal, da je narodno in državno edinstvo največji in najsvetejši zakon za vsakega Jugoslovena. Mi vidimo v tem jamstvu neomajno osnovo svoje tako dolgo pogrešane in zaželene narodne države. Zato delavstvo ne more in ne bo dopustilo, da bi kdorkoli rušil to s krvjo prepojeno in s tolikimi žrtvami pridobljeno Jugoslavijo. Še nista minili dve desetletji, ko je vodstvo stranke, iz katere so sedaj izšle te puktacije, bilo v pravem pomenu zagrizeno avstrijsko. Takrat se je vsa narodna mladina blatila in se ovajala kot veleizdajalska. Sedaj pa, ko je uresničen naš tisočletni sen in bi morali združiti vse svoje sile za čvrsto ureditev države, vržejo v svet nove krilatice v največje veselje naših zunanjih smrtnih sovražnikov. Govornik je zaključil z vzklikom državi in kralju, ki se mu je pridružila vsa tisočglava množica.

Šolski upravitelj iz Cerkelj, g. Josip Lapajne, je v imenu učiteljstva naglašal, da je učiteljstvu izročena v varstvo naša mladina. To mladino vzgaja naš učitelj v narodnem in državnem duhu in vsakogar bi klela slovenska mati, če bi vzgajal drugače. Vsaka država je od Boga in vsak je dolžan, da se pokorava državi. Tudi Kristus je dejal: Dajte Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega. Učitelji so prisegli državi in nikdar ne morejo in ne smejo prelomiti prisege. Učiteljstvo na deželi je danes ogroženo. Groze jim z mrtvaškimi glavami ter jih napadajo na vse načine.

Dalje je povzel besedo podpredsednik oblastnega odbora Narodne odbrane v Ljubljani, gospod dr. Josip Cepuder, ki je povedal, da so nam dr. Korošec in njegovi s svojimi puktacijami storili prav za prav uslugo. Spoznali smo njih in tako sedaj volk ne bo mogel več hoditi okrog v ovčjem kožuhu. Če hočejo dr. Korošec in njegovi izzivati, bodo nosili posledice oni sami. Zadelja jih bo obsodba vsega naroda. Nikoli in nikjer nimajo ti ljudje pravice govoriti v imenu slovenskega naroda. Govornik je govoril še o škofovskem pismu in med drugim omenil, da je nad 360 katoliških župnih cerkv v državi, kjer duhovniki niso prečitali protisokolskega pastirskega lista.

K besedi se je oglasil upokojeni načelnik gospod Ernest Varga, ki je orisal hude čase, ko je služboval v Beogradu, zasedenem po avstrijskih četah, in se dogovarjal z našimi srbskimi prijatelji. Čeprav so mu neprestano grozile vislice, je sledil klicu svoje krvi in svojega srca in nudil vso možno pomoč srbskim bratom. Preveč je bilo tedaj, pa tudi pozneje, žrtev, da bi se kdo igral s to državo.

Narodni poslanec g. Ivan Lončar je omenil hud ogenj zadnjih mesecev v sovražnem tisku v tujini proti naši državi. Kakor strel v hrbet pa so odjeknile pozneje še Koroščeve puktacije in škofovsko pismo. Izrazil je prepričanje, da bodo oblastva storila svojo dolžnost. Storit pa jo moramo tudi mi vsi, da branimo pridobljene dobrine.

Pred koncem je g. dr. Stanko Sajovic prečital krepko resolucijo, ki je bila sprejeta v duhu govora in razpoloženja mogočnega zbora s dolgotrajnim odobravanjem. Sprejeto je bilo tudi besedilo brzojavke ministrskemu predsedniku dr. Srškiću, v kateri se izraža, da Slovenci odločno zavračamo Koroščeve puktacije in vsako namero razdeljevanja države.

V imenu narodnega ženstva je pozdravila nato zborovalce ga. Janja Miklavčičeva in izrazila vzajemnost slovenskega ženstva z izvajanjem govornikov.

Ob koncu se je zahvalil zborovalcem ponovno kranjski župan g. Ciril Piric, izjavljajoč, da tudi kot star borec ni še videl v Kranju tako mogočnega zbora in opazil tako silne enodušnosti naroda kakor ob tej priliki.

Po shodu se je pred Narodnim domom sestavil velik spreved, ki je krenil po mestu in manifestiral za nedeljeno, močno in enotno državo in za našega narodnega kralja Aleksandra.

Državni kredit za javna dela in javno pomoč

Dravska banovina dobi 5,800.000 Din za najhuje prizadete delavce in kmete — Pomoči potrebne bodo občine zaposlile pri javnih delih

Da se olajša gorje brezposelnim delavcem in drugim žrtvam gospodarske stiske, so dobile vse banovine podporo iz državnih sredstev. Na našo banovino odpade 5,800.000 Din. Ti državni krediti so določeni za izvršitev javnih del in je od njih prilranjeno za industrijsko in obrtno delavstvo, ki spada pod delavsko zavarovanje, 1,800.000 Din, za podpore v živilih pa je določen znesek 400.000 Din. Drugo je namenjeno kmečkemu prebivalstvu, ki je po številnih lanskim uimam in suši naravnost v bedi. Ta denar se ne bo, kakor je bila do sedaj navada, delil naravnost

potrebim, temveč bo vsaka občina podvzela kaka javna dela (graditev novih cest, osuševanje ali izvršitev kakega drugega koristnega dela). Kdor bo hotel dobiti državno podporo, bo moral zanjo delati. Dolžnost vseh je, skrbeti za to, da se bodo ti krediti pravilno uporabili. Navodila tudi točno odredjajo, da se sme ta denar uporabiti le za človeško delo, ne pa za gradbeni material ali vožnje materiala.

Prva polovica državnih kreditov v znesku 3,000.000 Din je že nakazana bankski upravi in je ta te dni razdelila denar na posamezne sreze po

komaj 130 Din za metrski stot. Zvišanje cen naj bi se doseglo na ta način, da bi se izvedel po vsej državi enoten načrt, po katerem bi se zavezali farmarji zmanjšati pridelovanje vseh tistih pridelkov, ki jih je danes preveč, za $\frac{1}{6}$. Kdor pristopi k temu prostovoljnemu pridelovalnemu načrtu in omeji pridelovanje za $\frac{1}{6}$, prejme posebno priznanico, na katero bo v jeseni dobil doplačilo, za kolikor je manj pridelal, in še nekaj več. Če pomislimo, da znaša izpadek pri pridelku le $\frac{1}{6}$, medtem ko se cena pridelka na tak način dvigne skoro za polovico, je jasno, da se bodo ameriški farmarji radi oprijeli tega novega pridelovalnega načrta. Država bo krila ta doplačila tako, da bo

uvedla na uporabo teh kmetijskih pridelkov primeren davek. Pričakuje se, da se bo tako zvišala kupna moč farmarjev v Združenih državah letno za 3 milijarde dolarjev. Ta nova kupna moč kmetov z dosedanjim dohodkom 5 milijard naj spravi v pogon stroje ameriških tovarn.

Tako nam kažejo Združene države pot k reševanju krize: spraviti je treba kmetijske pridelke na višino donosnosti in s tem obnoviti kupno moč kmetijstva. S pomočjo tako obnovljene kupne moči pa se bo spet vrnilo blagostanje v deželo. Verjetno je, da bodo tudi mnoge druge države sledile temu zgledu.

Ustanovitev enotne zveze naših gostilničarskih zadrug

Gostilničarji v dravski banovini so si že davno želeli enotno organizacijo. Sad prizadevanja posameznih zadrug je bil ustanovni občni zbor Zveze zadrug gostilničarskih obrti za dravsko banovino, ki se je vrtil 18. t. m. v vrtnem salonu restavracije «Zvezde» v Ljubljani. Občnega zbora se je udeležilo 36 zadrug iz vse Slovenije. Zbor je otvoril predsednik stare zveze g. Fran Kavčič.

Tajnik g. Ante Pintar je podal kratko zgodovino gostilničarskih organizacij v Sloveniji in nato je g. Ciril Majcen obrazložil prisotnim zborovalcem delo gostilničarske organizacije v bivši mariborski oblasti. Za njim je g. Djuro Valjak iz Maribora naglašal, da je rešitev gostilničarskega stanu v državi, posebej še v dravski banovini, le v krepki skupni zvezi. Potrebno je, da prične nova zveza čvrsto delovati. Če bo delo nesebično in bo zveza varovala koristi vseh gostilničarjev ne glede na posamezne pokrajine, jo bo vsakdo tudi res podpiral. Valjakovim izvajanjem se je pridružila vsa dvorana s krepkim odobravanjem. G. Fran Pikl iz Žalca se je pridružil izvajanjem g. Valjaka v imenu podeželskih gostilničarjev in pozdravil misel združitve obeh dosedanjih zvez. Odposlanec g. Fajdiga iz Kamnika je sporočil, da so pravila nove zveze že vsestransko prerešena. V njih so še majhne napake, ki bodo odpravljene na prihodnjem občnem zboru. Predlog, naj se pravila ne čitajo, je bil soglasno sprejet.

Sprejeto je bilo nato poročilo likvidacijskega odbora imovine bivše Zadrugne zveze za ljubljansko oblast, nato pa so prešli zborovalci k vo-

litvam zveznega širšega in ožjega odbora. Širši odbor sestavljajo predsedniki posameznih zadrug, odnosno njihovi namestniki. Treba pa je bilo izvoliti še šest odposlancev, ki pripadajo širšemu odboru. Po odmoru je bila prečitana in soglasno odobrena naslednja lista: za Ljubljano g. Pero Šterk, za celjski okraj g. Fran Pikl, za Kranj g. Rici Mayr, za Novo mesto g. Ciril Majcen iz Ljubljane, za Maribor g. Aleksander Klešič in za Mursko Soboto g. Fran Sočič. Pri volitvi ožjega odbora je bil na predlog večine odposlancev izvoljen soglasno za predsednika nove zveze gospod Ciril Majcen, za podpredsednika pa gospod Djuro Valjak. Istočasno je bil na predlog g. Vindišerja iz Novega mesta izvoljen za častnega predsednika zveze soglasno dosedanj prednik zveze g. Fran Kavčič. V odbor sam so bili izvoljeni gg.: Kavčič Fran, Šterk Pero, Šušteršič Fran, Dolinšek Avgust, Peterlin Miro, Žumer Ivan, Bernardi Drago, Vindišer Josip, Cerer Anton in Klešič Aleksander; namestniki pa so gg. Rus Fran, Mayr Rici, Virant Ivan, Povodnik Josip, Kavčič Miloš, Šribar Vojko, Tancar Davorin, Pečuh Fran, Ferderber Avgust in Vizir Geza.

Pri sklepanju o proračunu je bilo določeno, da prispeva vsak član za kritje stroškov zaenkrat po 35 Din, o končnem proračunu pa se bo sklepalo na sejah odbora. Ker se je dosedanj marljivi ljubljanski tajnik g. Ante Pintar zahvalil za svoje mesto, je bil izbran za novega tajnika in vodjo pisarne g. Anton Petelin iz Maribora. Na predlog

odposlanca g. Fajdige je nato občni zbor soglasno izvolil g. Pintarja za častnega člana zveze.

Občni zbor je nato prešel na sestavo resolucij. Posamezne so prebrali navzočni člani. Zlasti krepka je bila g. Vindišerja iz Novega mesta, ki se odločno izraža proti šušmarstvu. Skupni zbornici kot naši največji gospodarski predstavnici se je izrekla na zboru soglasna zaupnica. Resolucija, ki jo je prečital g. Ante Pintar, pa izjavlja prošnjo vsem poslancem, naj se potegujejo za preureditev trošarinske takse. Potrebno je dopolnilo zakona o taksah. Take in še posebne zahteve

je ulilo kakor iz vedra. Med bliski in grmenjem so se razbežale.

Do kože mokri so se našli pod sosedovim kozcem.

«Zdaj vam ne bo več vroče», je Jan z hudo mušno dejal, ko je videl, da od njih kar teče. Potem je pogledal po oblakih.

«Se bo šlo. Pa pošteno. Škoda, da še ni kosila. Zdaj bi lepo utegnili.»

Med pomenkom je dež nehal. Oblaki pa se kar niso hoteli razpediti. Ko so nehale padati poslednje kaplje, so se vrnili na njivo.

Janez se je odpeljal po kosilo. S seboj je vzel Anico. Zanjice so sicer nekam postrani gledale, toda vpričo Janeza se ni upala nobena ničesar reči.

Meta je že skuhala. Naložila sta.

«Le hitro peljita», je dejal oče. «Pa dobro naj vam vsem tekne. Anica, še tepkovec nalij! Kar v klet pojdi!»

Šla je in Janez seveda za njo. Tako dolgo ju ni bilo nazaj, da je stari Kosmač zagodrnjal:

«Kod le hodita? Saj sod še ne gre h kraju.»

Krenil je za njima. Vrata v klet so bila odprta. V slabotni svetlobi od okna je videl, da je pletenka polna in da teče tepkovec že po tleh. V kotu pa je Janez objemal Anico.

«No, no», se je pojezil.

Naglo sta se obrnila. Anica je zardela in pobesila glavo. Janez je hotel nekaj reči, toda be-

seda mu je v grlu zastala, ko je videl očetov resni obraz.

«Moja klet ni za take reči», je rekel stari Kosmač in se obrnil.

Kakor dva polita kužka sta šla za njim in na voz. Vso pot nista izpregovorila besede.

Zvečer je bilo žito požeto. Nekam težkega srca se je Janez vračal domov. Vedel je, da oče še ni vsega povedal. Dobro ga je poznal.

Ni ga bilo še doma. Šele pozno pod noč se je vrnil.

Cemeren je bil. Komaj da je povečerjal, čeprav je Meta porabila vse svoje znanje; samo da bi mu skuhala, kakor se spodobi.

Potem je poklical Janeza. Zalostnega srca je prišel mladi Kosmač v izbo.

«Kaj mešaš dekleta, ki niso zate? Pusti to! Nočem, da bi našo hišo ljudje vlačili po zobeh.»

Janez ni vedel, kaj naj reče. Zavedal se je, da stoji zdaj pred odločitvijo. Besede, ki jih bo rekel, bodo odločile. In kaj naj reče? Očetov obraz je strog. Še nikdar ga ni videl takega.

«Saj je ne mešam...» je tiho odvrnil.

«Kaj pa?»

Starec ni razumel, kaj Janez misli. Še od daleč mu ni prišlo na misel, da hoče sin nekaj drugega.

«Ne mešam je. Rad jo imam.»

«Njo? In na Goljavo jo misliš privedi? Ali si znorel?»

Oče je zarohnel. Roka se mu je oprijela miznih robov.

«Ne, nisem znorel oče. Kaj ji pa morete očitati?»

«Očitati?» je zateglo odvrnil Kosmač, ki kar verjeti ni mogel, da se Janez sploh upa še dalje govoriti. «Saj še dveh srajc nima. Take gospodinje na Goljavi ne potrebujem. Če te še kdaj dobim z njo...» je zagrozil in udaril po mizi. «Beračica ne bo gospodarila na mojem domu, to ti povem. Rajši vse hudiču zapišem.»

«Oče, ne bodite taki», je prosil Janez, toda Kosmačeva ušesa so bila za ugovore gluha.

«Ne, izbij si jo iz glave. Tvoja ne bo, iz nje se pa tudi ni treba norčevati. Tako si poišči, da bo kaj imela.»

«Druge ne maram», je rekel Janez odločno in stal, da odide.

«Mislil sem, da si dovolj pameten. Zdaj pa vidim, da ti bom moral še nevesto izbrati.»

Janezu je bilo že vsega dovolj. Na pragu se je jezno obrnil:

«Nihče mi ne bo izbiral neveste!»

«Jaz ti jo bom», je tedaj skoraj zakričal starec in skočil izza mize.

«Pa jo boste sami pred oltar povedli!»

«Bomo videli! Beračice ne boš jemal! Pokažem ti!»

«Rajši grem zdoma», je zagrozil Janez. «Se danes...»

«Nikamor ne boš hodil. Ubogal boš!»

Starec je bil tako razburjen, da je Janeza zaskrbelo, da ga ne bi božje udarilo. Zato se je premagal. Mirno je zaprl vrata za seboj in šel.

zdravnika g. dr. Červinke šel v mariborsko bolnišnico iskat zdravja. Pa mu niso mogli več pomagati. Zato se je vrnil domov, kjer je previden s svetimi zakramenti 13. t. m. za vedno zatisnil oči. Pri mrtvaškem odru se je od pokojnika poslovil g. Anton Kuhar, pri odprtem grobu pa župnik g. Maks Oevirk, ki je lepo opisal pokojnikove dobre lastnosti, zlasti njegovo darežljivost nasproti siromakom. Pevsko društvo pod vodstvom g. Ferda Blagotinška mu je zapelo lepo nagrobno. Na zadnji poti so spremljali pokojnika številni občani, kar kaže, da je bil pokojnik zelo priljubljen. Zapušča devet preskrbljenih otrok. Naj mu bo lahka ljubljena domača zemljica!

SV. BOLFENK V HALOZAH. Občinski odbor pri Sv. Bolfenku v Halozah je na seji 22. t. m. sklenil soglasno naslednjo protestno brzojavko: «Ministrskemu predsedniku gospodu dr. Milanu Srškiću, Beograd. Odločno in soglasno brez izjeme protestiramo proti zahtevam separatistov. Hočemo državno edinstvo pod modrim vodstvom predobrega našega narodnega kralja Aleksandra. Za občinski odbor Sv. Bolfenk župan Žunkovič.» Obenem je občinski odbor na tej seji odobril in soglasno sprejel svojočasno od Županske zveze v Ljubljani sprejete protestne resolucije ter jih od vseh gg. odbornikov podpisane odposlal na odločilno mesto. Torej tudi naši revni Haložani so storili svojo dolžnost, kajti tudi ti dobro vedo, da v sedanjih žalostnih časih pač ni časa za rovarjenje proti državi in da na ta način ne bomo prišli do boljših časov in do kruha.

SV. JEDERT NAD LASKIM. Po dolgem času se zopet oglašimo iz naših hribov. V prostorih gostilne g. Stokavnika se je vršil občni zbor krajevne organizacije JRKD za občino Sv. Krištof, na katerem se je izvolil odbor pod predsedstvom gospoda Bratomila Stokavnika, ki mu bo v pomoč tajnik g. Kajtna. Na ta način pač imamo zagotovilo, da bo krajevna organizacija z dobro izvoljenim odborom res neumorno delala za javni napredek in obči blagor. Podružnica šteje 106 članov. — Na pobudo komandirja orožniške postaje v Laškem, g. Mazila, in po prizadevanju sedanjega neumornega predsednika g. Goloba in tajnika g. Kajtna se je tudi pri nas ustanovila strelska družina, ki je že ob ustanovitvi šlela 67 članov. Le krepko naprejš! — V nedeljo 15. t. m. se je vršil drugi redni občni zbor tukajšnjega Sokola in je bila z malimi izpremembami izvoljena stara uprava pod starostjo bratom Golobom. Iz poročil funkcionarjev se je jasno videlo, da društvo ni

spalo in da so naši Sokoli pridno delali v minilem letu. — Na separatistične punktacije Koroševske skupine in na pastirski list z napadi na Sokolstvo sta krajevna organizacija JRKD in Sokol brzojavno protestirala na ministrskega predsednika dr. Milana Srškića. Živela naša lepa Jugoslavija! Živel naš ljubljani vladar kralj Aleksander I.!

SV. MIKLAVŽ NA DRAVSKEM POLJU. Tukajšnja krajevna organizacija JRKD je imela v nedeljo 15. t. m. redni mesečni članski sestanek, ki je bil prav dobro obiskan. Med drugim so z ogorčenjem enodušno obsodili početje dr. Korošca in napad na Sokolstvo v pastirskem listu. Ministrskemu predsedniku se je odposlala zadevna protestna brzojavka. Redni letni občni zbor bo 12. februarja ob 2. popoldne v gostilni g. Herga pri Sv. Miklavžu.

ŠT. JANŽ NA VINSKI GORI. Krajevna organizacija JRKD v Št. Janžu na Vinski gori je na svojem sestanku 17. t. m. razpravljala tudi o Koroševskih punktacijah. Vsi se zavedamo usodnih posledic, ki bi jih prinesla delitev naše ljubljene matere Jugoslavije. Ogorčeno protestiramo proti akciji dr. Korošca in njegove skupine. Izrekamo kraljevskemu domu najglobljo vdanost in kličemo «Živela edinstvena in močna Jugoslavija!»

V dobi napredka napravi človek, ki ne neguje svojih zob, dvakraten slab vtis; dnevno čiščenje z odlično osvežujočo zobno pasto Chlorodont ne stane mnogo. Tuba 8 Din.

ŠT. VID PRI GROBELNEM. Občinski odbor in krajevna organizacija JRKD v Št. Vidu pri Grobelnem najostreje obsojata rovarjenje dr. Korošca proti enotni državi kakor tudi napad pastirskega lista na Sokolstvo. Samo v močni in edinstveni Jugoslaviji je obstoj Slovencev zagotovljen. Izrekamo kraljevskemu domu najglobljo vdanost ter zahtevamo, da se z rušilci mira in reda postopa po zakonu. Resolucijo Županske zveze so podpisali vsi odborniki.

ŠKOCIJAN PRI TURJAKU. Krajevna organizacija JRKD v Skocijanu pri Turjaku, občinsko načelstvo iz Lipijen, Sokol, gasilno društvo, Društvo kmečkih fantov in deklet in podružnica Kmetijske družbe v Skocijanu pri Turjaku odločno obsojamo punktacije dr. Korošca, izdane na Silvestrovo, ter izražamo po tem potu neomajno zvestobo Nj. Vel. kralju Aleksandru in vsemu kraljevskemu domu. Odločno obsojamo početje, ki je

samo na sebi jasen dokaz omalovaževanja našega narodnega edinstva, in verujemo v kulturno in duhovno edinstvo, ki ga gradi naše narodno predstavninstvo v Beogradu pod vodstvom našega g. ministrskega predsednika. Živel kralj! Živela nezlomljiva Jugoslavija!

VELIKA NEDELJA. Krajevna organizacija JRKD pri Veliki Nedelji je poslala 17. t. m. ministrskemu predsedniku dr. Srškiću tole brzojavko: «Vznemirjeni zaradi separatističnega početja dr. Korošca obsojamo njegove punktacije. Naša nada in srečna bodočnost sta v edinstveni Jugoslaviji. Narodnemu kralju Aleksandru zvesta in vdana krajevna organizacija JRKD pri Veliki Nedelji.»

VOJNIK. Naša vojniška in okoliška dekleta, ki obiskujejo tukajšnji gospodinjski tečaj, so 22. t. m. podale tridejanko «Prisegam!» v posojilniški dvorani z dobrim uspehom. Najbolj je ugajala Marica z bujnimi kitami in sigurnim nastopom. Prav tako dobra je bila Klara v najtežji vlogi. Gledalce sta osvajali jezični Marjana in Špela, s smehom napasli sta pa nas zaljubljena Zvezdoslava in porogljiva Ivanka. Enako je ugajala resna Ljudmila, Občinstvo je bilo zadovoljno.

GOSPODARSTVO

VINSKA RAZSTAVA IN VINSKI SEJEM V LJUTOMERU.

Podružnica Vinarskega društva v Ljutomeru priredi 7. in 8. marca vinski sejem in razstavo vina v dvorani g. Julija Strasserja, gostilničarja v Ljutomeru. Na pokušnjo bodo vina iz vsega ljutomerskega sreza, in sicer iz okolišev gorjetadgonskega, ljutomerskega in štrigovskega. Pa tudi sosedni ormoški okoliš bo zastopan. Ljutomer je po svojem starem slovesu kot središče vinorodnega sreza in kot križišče železnice za tako pridelatev zelo pripraven. Zaradi tega obstaja za vinski sejem in razstavo že veliko zanimanje med vinogradniki in domačimi in tujimi kupci.

Vabijo se vinogradniki iz ljutomerskega kakor tudi iz sosednjega ptujskega sreza, da razstavijo svoja vina, zakaj na ta način bodo vinski kupci mogli preizkusiti vina ter se prepričati o izvrstni kakovosti letošnjega pridelka. Vsi pridelovalci v omenjenih okoliših, ki žele svoja vina razstaviti, naj to prijavijo najkasneje do 25. februarja podružnici Vinarskega društva v roke g. Ve-

Hugo Salus:

Pisarski doktor

Nedavno je začel prevajati celo Dantejevo «Božansko komedijo», ki jo je kupil za nekaj soldov pri nekem napolitanskem cestnem stariarju. Vendar pa je govoril navzlic vsem tem pisarijam zelo slabo italijanski, ker je sploh malo govoril in ker ni prav nič hrepenel po tem, da bi znal italijanski drugače kakor pismeno. Ladijski zdravniki so ga puščali pri miru, kakor jih je on komaj upošteval. Če so govorili o njem, so kazali na čelo, kakor da bi bili hoteli naznačiti, da niso imeli pisarskega doktorja za čisto pravega ali, kar pomeni isto, da so ga imeli za pesnika, ker je vedno in vedno sedel pri svoji pisalni mizi in pisal.

Pri tem je užival pri njih kot zdravnik upravičen ugled. V službi na ladji je pokazal, da se je dobro uvežbal v zdravništva, ko je bil prvi sekundarni zdravnik.

Kadar njegova ladja pristane v Trstu, ga oficirji često kličejo k obolelim svojcem, ker Wilhelm zelo vestno zasleduje potek bolezni, kakor je bil navajen na svojem oddelku. «Škoda za doktorja Wilhelma!» pravijo gospodje pri ravnateljstvu. «Škoda zanj! On je vesten, zna nekaj, a žal nima za zdravniški poklic nikake častihlepnosti! Je pač pisarski doktor. To je in ostane in tu ni pomoči!»

Pisma piše redkokdaj, a redno. Naslovljena so na prijatelja in njegovo obitelj. Otrokom piše razglednice iz daljnih delov sveta in k božiču kupi v Egiptu ali na Kitajskem igrače ali neobičajne slaščice, ki jih otroci sprejemajo z radostnim vriskom. In potem piše prav redno Zofiji Endovi.

Zofija Endova je zdaj že druga strežnica na kožni kliniki. Za to napredovanje se ima zahvaliti svoji sposobnosti in svoji uslužnosti. Stara ploščata brazgotina na licu ji je čisto obledela in ona sama se še komaj spomni svoje stare bolezni, kadar vidi podobne primere na kliniki. Zredila se je. Bolnišničnemu vratarju to prav za prav ni všeč, no pa tako zaradi starega prijateljstva je še vedno milosten nasproti Zofiji.

Zofija Endova ima sedaj prav ozko strežniško sobo z enim oknom, ki je urejena čisto po njenem okusu. Tam je prav srečna. V njej stoji čedna postelja s snežnobelim perilom in zelo pisano odejo in na steni visi poleg nekaj svetniških podob cela množica pisanih papirnatih cvetk. Na oknu cvetijo leptične rastline in v kotu je kovčeg, ki je pokrit z baržunastim prtom. V včeg je njeno svetišče: album s pesnjico doktorja Wilhelma in njegova pisma iz vseh delov sveta leže v njem.

Ta pisma ponovno čita in samo prva strežnica, njena resnična prijateljica, ve za to srečno povest. Pisma mora doktor pošiljati na naslov neke Zofijine znanke v mestu, ker ne sme vratar ničesar zvedeti o tem: skvaril bi ji pravo veselje

na tem. Praznike ima tskrat, še vedno praznike kljub celi vrsti let, kadar pridejo iz daljnih dežel od njenega doktorja z njegovo krasno pisavo pisana pisma, ki jo povišujejo in osrečujejo. Pisma ne vsebujejo nikdar kaj posebnega in globokomunega, doktorju Wilhelmu se ni treba prav nič napanjati, da bi ostal razumljiv čustvenemu in miselnemu obsegu Zofije Endove; spominja jo vedno znova na njeno bolezen in na njuno uro slovesa. V takšnih dneh, kadar je spet enkrat prišlo takšno pismo, ima Zofija navado romati tja k notranjemu oddelku in z drhtečim srcem postati pred vrati prvega sekundarnega zdravnika z roko na stezniku, za katerim skriva pismo svojega doktorja. To ji velja kot odgovor doktorju Wilhelmu. Ta pač najde enkrat ali dvakrat letno kakšno blestečo se Zofijino karto v Trstu, sicer pa tudi ne pričakuje od nje nikakšnih obvestil. O če bi mu pač lahko mnogo pisala?

Danes seveda je dospelo od nje pismo. Doktor Wilhelm ga je prejel v Lloydovi direkciji, pisanje, ki bo mnogokaj izpremenilo. Njej se nudi prilika, da se lahko omoži z nekim bandažistom, ki pride na kliniko. To je torej takoj pisala v Trst brez kakšne želje ali opomina; dala mu je samo razumeti s svojo veliko in nerodno pisavo, da se ne more tako nenadno odločiti, in da hoče še nekaj časa počakati.

In tako stoji veliki in krepki doktor Wilhelm pred ravnateljskim poslopjem Lloyda in ima občutek, da pomeni to pismo veliko izpremembo v njegovem življenju in da je zdaj dolžen odločiti

vzbujali med prebivalstvom hudo kri. Toda vse ima svoj konec. V zadnjih dneh se je vendarle posrečilo prodreti v skrivnost. Mojster Martin Praček je živel prerazkošno, pa so pričeli ljudje namigavati na to in ono. Tako se je zgodilo, da je 16. t. m. detektiv potrepjal Martina Pračka po ramenu in ga povabil s seboj na policijsko upravo. Martin je sprva tajil in je bil enako uporen tudi njegov zvesti pajdaš Stanko. Počasi pa sta se le omehčala. Tako je ljubljanska policija izvedela nova imena: Pavel Kodela, Štefan Tominc, Jože Faganel, Vinko Križmanič in Vid Zobec. Sami delavci in obrtniki, vsi pa brezposelni. Stari so od 20 do 30 let in doma iz tržaške okolice. Priznali so skoro vse vlome, ki so ostali nepojasnjeni v zadnjem času, a tudi tiste, ki so bili izvršeni lansko poletje. Vsega plena so pobrali svedrovci iz raznih blagajn okrog 300.000 dinarjev.

Če dekle ljubi fanta dva . . .

Ob dolgih jesenskih večerih je imel zgovorni in šaljivi čevljar Matjok mnogo vasovalcev. Zlasti fantje so radi in pogostokrat prihajali v njegovo delavnico, kajti doktor kopitar je imel velik dar govora: zlasti je vedel dosti pravljic, veseljih in šaljivih, pa tudi strašnih, da bi se celo plešču začeli ježiti lasje na glavi, če bi ga poslušal, kadar je pravil, recimo, tisto strahovito zgodbo o grozovitem rokovanjškem harambaši ali tisto o krvavem bedru.

Redek pisatelj ima tako bujno domišljijo, kakor jo je imel zdaj že mnogo let v grobu ležeči čevljar Matjok, ki si je svoje pravljice sproti izmišljal. Zlasti ga je bilo zanimivo poslušati, ker je med pripovedovanjem čudovito izpreminjal svoj obraz: zdaj se je držal kisló in gledal grdo, kakor bi jesih pil, trenutek nato se je pa široko režal, se smejal z očmi, z usti in z vsem licem, podobnim polnemu mesecu. Enako je tudi govoril: zdaj klavrno, skoro jokajoče, zdaj spet veselo in razposajeno, kakor so se pač vrstili dogodki v pravljici, ki nam jo je pripovedoval.

Šaljiv človek je bil čevljar Matjok. Malo je med čevljarji navihancev njegovega kova. Nešteto krat sem se v njegovi delavnici nasmejal do solz. Dobrovoljnega možica ne bom nikdar pozabil. Nekateri so ga imenovali Dušo, drugi so ga zvali Matjoka. Ali pa je bilo to njegovo pravo ime, še danes ne vem, dasi sva bila sivočasno velika prijatelja. Vem, da me je mnogokrat pošteno nalagal, toda zaradi tega naj le mirno spi v črni zemlji.

Nekega jesenskega večera smo najstalnejši njegovi vasovalci zopet napolnili malo Matjokovo delavnico. Posedli smo, kamor je kdo mogel, in komaj pričakovali, kdaj bo mojster čevljar začel govoriti. Toda to pot je bil vesel čevljarček nekam rešen. Ne zmeneč se za nas je neprestano žvižgal napev one lepe narodne pesmi, ki pravi: «Če dekle ljubi fanta dva . . .» in v taktu tolkel po škornju, ki ga je tiščal med kolena.

«Bombe in paragrafi, kaj pa je nocoj tebi, stric Matjok?» sem ga narahlo nejevoljno. «Pusti no svoje žvižganje, pa zini kaj pametnega! Ali si nisi mogel že prej izmisliti kakšne duhovite laži? Torej si se vendar enkrat izčrpal?»

Matjok je ustavil svoj koncert, izpljunil svoj večni čik, se obrnil proti meni, mi pomežiknil in dejal:

«Veš, nič se nisem izčrpal. Torba mojih modrosti je še vedno polna. Če ti stresem v naročje vse tiste zgodbe, ki še tičijo v moji torbi, jih lahko še sto let pošiljaš stricu uredniku «Domovine»»

«To me veseli!» sem se nasmejal. «Rad bi pa vedel, o čem si prej razmišljal. Ali o tem, kak spomenik ti bodo postavili po smrti, ali pa o tem, komu boš zapustil šila in kopita?»

«Kaj bo po smrti z menoj in mojim orodjem, s tem si ne belim glave!» se je zarežal Matjok. «Veste, fantje, zamislil sem se nazaj v tiste blažene čase, ko sem bil mlad in pogumen korenjak,

ko sem se ponoči pretepal s fantini iz sosednjih vasi in sem hodil klicat dekleta pod okna. No, zal fant sem bil takrat, postaven in junaški. Dekleta so me rada imela. Katerokoli sem prišel ponoči klicat, mi je odprla okno svoje kamrice. Teple so se zame, teple, jaz sem se pa norčeval iz njih. Le enkrat sem verjel neki deklici, potem pa nikoli več nobeni. Veste, bil sem tič.»

«Verjamemo, verjamemo!» sem hitel zatrjevati. «Matjok, daj, povej nam kak resničen doživljaj iz svojih fantovskih let!»

„Zakaj pa ne!“ je bil Matjok zadovoljen. „Bom pa povedal, kako sem kaznoval Lisjakovo Milko. Vi je niste poznali, kajti umrla je kot stara samica, že preden ste vi privekali na svet. To je bilo ono dekle, katero mi je bilo v resnici nekoliko pri srcu. Kaznoval sem jo, ker me je varala z nekim vdovcem. Prav za prav je varala oba enako.“

Lisjakova Milka se je rodila v mestu, toda po smrti staršev je prišla v našo vas in ostala pri svojih sorodnikih, pri Lisjakovih. Imela je tedaj že blizu trideset let, a bila je krasna deklica, da ji ni bilo enake v župniji. Svoje lepote se je vse preveč zavedala, zato je bila ošabna na vso moč. Hodila je trdo in pokoncu kakor kak general, gledala pa je kakor vrag iz vrča.

Držala se je res, toda samo na videz, to se pravi, na druga dekleta se še ozreti ni hotela, po naš fantih je pa rada metala oči. Če jo je kak fant ogovoril od maše grede vpričo ljudi, je res zavihnila nos in odgovorila zafkrljivo, toda če jo je prišel klicat ponoči, ga je sprejela zelo prijazno. Zlasti proti meni je bila ljubezniva na vso moč.

In sam ne vem, kdaj sem se zagledal . . . Sicer sem vedel, da so vsi fantje iz naše vasi zaljubljeni v Milko, ali bil sem tolik bedak, da se mi je dozdevalo, da se le meni prijazno smejejo njene oči, da le takrat odpre ponoči okno svoje kamrice, kadar jo pridem plicat jaz . . . Inenitno me je vlekla in mi prisegala večno ljubezen in zvestobo, me objemala in poljubovala in jaz sem bil res prepričan, da ljubi edino mene in nikogar drugega.

Da me dekle vara, bi bil mogel spoznati že iz tega, ker mi je prepovedala hoditi vsak večer klicat jo pod okno. Sama mi je določila, kdaj smem priti, kdaj ne, in jaz sem jo ubogal. Le vsako tretjo noč v tednu sem dočkal zore v beli kamrici lepe Lisjakove Milke.

Od dne do dne sem se čutil bolj zatelebanega, vendar k sreči še nisem bil neozdravljivo zaljubljen, ko se je lepega dne v mojem srcu porodila neka sumnja in se mi je začelo dozdevati, da solnce Milkinе ljubezni ne greje samo mene. Kaj kmalu sem spoznal, da je moj dvom upravičen. Milka je bila lahkoživa deklina, zvestobe in stalne ljubezni ni poznala, meni se je nesramno lagala, imela je razmerje tudi z drugimi.

Ko se je v mojem srcu porodilo nezaupanje, sem se takoj sklenil prepričati, ali je moj sum upravičen ali ne, ali res nihče drugi razen mene ne prihaja Lisjakovi Milki krajšat nočnih ur. Neko noč se napotim pod njeno okno ob času, ko ni bila vrsta na meni in me deklica ni pričakovala. Tihó kakor miš sem prítapal pod okno Milkinе kamrice. Okno je bilo odprto, iz sobice sem čul polglasno govorjenje in hihitanje. Spoznal sem moški glas, bil je glas vaškega trgovca, bogatega vdovca Ločnika. Med sladke besede, ki jih je govorila Milka trgovcu in ta njej, so se mešali še slajši vzdihni in poljubi.

«Ali me imaš res rada, Milka?» je zaljubljeno basiral debeli vdovčev glas.

«Rada, neskončno rada!» je tenko odgovarjala Milka. «Edino tebe in nikogar drugega. To ti prisegam!»

Prejšnji večer je Milka enako prisegala meni. Čutil sem se neizmerno žalostnega, obenem sem bil ljubosumen in še razkačen ko zmaj. Na mestu sem prisegel kruto maščevanje. V prvem navalu srda in bolesti sem hotel udreti skozi okno, pa sem se premagal. Hotel sem počakati svojega

tekmeča in ga pošteno premikastiti, toda tudi tega nisem storil, ker sem spoznal, da zasluži kazeno edino Milka, ker me je tako nesramno vodila za nos in se mi lagala, ne pa trgovec Ločnik, ki je bil enako varan kakor jaz.

Ves nesrečen sem se tisto noč potikal okoli, kakor da sem mesečen. Toda že tisto noč sem trpljenje prebolel. Naslednjega dne sem bil že ravnodušen; čutil sem se zdravega. Ljubezen je šla rakom žvižgat, v mojem srcu je ostala le želja po maščevanju. Da se je Milka tako kruto norčevala iz mene, tega ji nisem mogel odpustiti. Vsa moja jeza se je naperila samo proti nezvesti deklici, kateri sem obetal storiti nekaj takega, česar ne bo pozabila svoj živi dan. Noč in dan sem tuhtal, kako bi Milko pošteno kaznoval, dokler nisem uganil res pripravne osvete. Sklepal pa sem ravnati po svetopisemskem izreku: Zob za zob. Kakor ona meni, tako jaz njej. Temeljito sem ji hotel naviti ušesa.

Kakor sem že omenil, je bila Lisjakova Milka na vso moč ponosna na svojo brhko postavo in lepi obraz. Vedno se je opazovala v zrcalu v večnem strahu, da bi se na njenem gladkem licu ne pojavila kaka nezaželena gubica ali sploh kaj takega, kar bi moglo kvariti njeno lepoto. Svoj obraz je najskrbneje negovala. Mislil na starost, na oni čas, ko se bo pričelo osipati cvetje njene lepote, ji je bila grozna. Vsako jutro se je zbudila z bojznijo, da ji bo zrcalo povedalo, da ni več sveža in lepa.

Meni je bilo dobro znano, kako se Lisjakova Milka boji za svojo lepo, gladko polt. Na to sem jaz naslanjal svoj maščevalni načrt. Moje ljubezni je bilo konec, vendar sem spretno zakrival svojo jezo in sem še nadalje igral zaljubljenega telička. Slej ko prej sem hodil vsak tretji večer trkat na njeno okno in Milka je ostala prepričana, da ne slutim, da solnce njene ljubezni obseva razen mene tudi trgovec Ločnik in Kozobrinovega Vileta in Pakovca Anzlina in še drugih deset — prav kakor pravi pesem: «Dekle ljubi fanta dva, še druge štiri za nos pelja . . .»

Ko nekega večera spet slonim poleg Milke na oknu njene kamrice, jej zdajci ostro pogledam v lice in pravim s hlinjeno začudenostjo:

«Dušica, kaj pa to pomeni? Ali je res ali se mi pri svitu meseca le tako vidi, da ti postaja koža na obrazu vedno bolj rjava, raskava in ohlapna. Tvoja lepota gineva.»

Te moje besede so padale na samoljubno deklico in jo bolele kakor udarci z gorjačo. To sem zapazil v svoje največje zadoščenje. Kar zelena je postala v obraz, tako silno se je prestrašila.

«Ali res?» je zaječala in se začela tipati po licu. Solze so ji privrele iz oči. «Jaz hočem biti vsaj še deset let mlada in lepa, stara in grda nočem postati! je javkala. Ker sem se bal, da bi s svojim vzdihovanjem ne spravila pokoncu vse vasi, sem jo začel tolažiti.

«Saj si še vedno lepa,» sem ji zatrjeval, «le nekakšne gubice in pege so se pokazale na tvojem obrazu, kar pa lahko hitro odstraniš z nekim učinkujočim pomlajevalnim sredstvom, ki je obenem sredstvo za odstranitev vsega, kar ne ustreza lepoti človeškega obraza, torej sredstvo, ki pomladi človeka in vrne licu svežost in lepoto. Seveda to sredstvo za ohranitev lepote učinkuje le pri ljudeh, ki še niso prekoračili štiridesetega leta starosti in ki niso že po naravi telesno grdi. To sredstvo, najnovejši izum znamenitega zdravnika, ti priporočam, Milka.»

«Poslužila se ga bom!», je izjavila Milka, ki je sveto verjela moji laži in me poslušala pazljivo in zvesto kakor nevesta zakonske oklice. «Kje pa prodajajo to novo sredstvo za pomlajevanje in lepoto? V lekarni ali kje?»

«To naj te ne skrbi, dušica,» sem hrabro lagal dalje. «Bil sem včeraj v mestu in sem si nabavil tudi tega novega sredstva. Lekarnar mi je zagotovil, da ima to sredstvo tako silno moč, da se čuti človek po uporabi za deset let mlajšega. Posledice se pokažejo v teku dveh, treh dni. Ne še štiridesetletna oseba, ki želi dobiti spet vse zobe,

gladko polt in lep obraz, mora uporabiti to lepoto in pomlajevalno sredstvo... Tako mi je pripovedoval mestni lekarnar... Sicer je cena visoka, vendar sem kupil dve steklenici tega lepotnega sredstva, saj veš, da sem ničemuren. Eno steklenico sem že sam porabil, drugo, nedotaknjeno, pa rade volje darujem tebi.»

Milka je bila takoj potolažena in se je vsa srečna blaženo nasmehnila. «Jutri zvečer prinesi!» mi je dejala in nato vprašala radovedno: «Kakšno pa je tisto lepoto sredstvo?»

«Tekočina je, Pila boš. Ena steklenica zadoštuje. Čim več zaužiješ te pijače, tem hitreje pomaga. Jaz sem steklenico izpraznil na dušek.»

«Kakšen okus ima pijača?» je hotela vedeti.

«Zoprnega kakor pač vsako zdravilo.»

«Ali čutiš ti kakšen učinek te pijače?»

«Seveda, vedno mlajšega se čutim», sem ji odgovoril na vso moč resno. Še enkrat sem deklicji zagotovil, da ji bom naslednjo noč prinesel obljubljeno pijačo. Nato sem se poslovil in odšel proti domu, kajti smeh me je silil in kmalu bi ga bil raztresel.

Še tisto noč sem se lotil dela in začel izdelovati sredstvo za pomlajevanje in lepoto. Prisvojil sem si velik, star železen lonec in ga napolnil z vsem mogočim, kar sem mogel kje dobiti: z gnillim krompirjem, starimi čiki, sajami, končki sveč, končki usnja, ogljem, čevljarsko smožo, kolomazom, pepelom, starimi nogavicami in plesnivim salom. To čudovito zmes sem zalil, pristavil lonec k ognju in pustil, da je zavrelo. Dolgo sem kuhil svojo lepoto pijačo. Okoli mene so se širili najstrašnejši duhovi, jaz sem pa mislil na maščevanje. Ko je zmes dobro prevrela, sem lonec odmaknil od ognja in počakal, da se je ohladila. Nato sem imenitno tekočino odlil v veliko steklenico, na katero sem nalepil listek z napisom: «Mladost in lepota».

Ko se je znočilo in ko so na nebu zvezdice zažarele, sem se napotil proti Lisjakovi hiši, nošeč obljubljeno zdravilo. Milka me je že nestršno pričakovala. Izročil sem ji steklenico ter jo poučeval:

«Če izpiješ vso tekočino z enim samim požirkom, bo pijača gotovo delovala in ti postaneš tako ljubka, kakor si bila pred desetimi leti, ko si bila stara dvajset let in taka boš ostala najmanj dvajset let. Ali pomni, pokušati ne smeš, krepko moraš nagniti steklenico! Čim več pijače steče po grlu, tem bolje bo in prej boš v zrčalu občudovala svoj obraz. Steklenico moraš izprazniti do dna v enem ali dveh požirkih. Pijača ima res malce neprijeten okus, ali to naj te ne straši!»

«Pila bom, pa da je sam terpentin, samo da postanem spet taka, kakršna sem bila pred sedmimi leti», je odgovorila Milka odločno.

«Pogum velja!» sem jo pohvalil, se nežno poslovil in odšel. Obstal sem za hišnim ogrom in gledal, kaj se bo zgodilo. Milka je zaprla okno in prižgala luč. Ker pa okna ni zakrila, sem videl v sobo in mi njeno početje ni ostalo tajno. Moral sem se smejati, ko sem jo gledal. Odnašila je steklenico in jo najprej približala nosu. Duh ji menda ni bil dovoljen, kajti obraz se ji je stransko grdo nakremžil. Dolgo se je obotavljala in pomišljala, pristavljala steklenico k ustom, jo z gnusom spet odmakovala ter delala najobupnejše obraze, da se mi je začela kar smiliti. Slednjič je pa vendarle zbrala skupaj ves svoj pogum, zaprla oči, krepko nagnila steklenico ter začela govtati in požirati črno tekočino. Tedaj se je začel čelo meni obračati želoдец. Spustil sem se v tek.

Naslednjega dne so mi povedali, da je Lisjakova Milka zblaznela. Ponoči da jo je prijelo. Nenadno je pričela grozno kričati. Našli so jo na tleh. Silno se je zvijala, se držala za trebuh, kričala in molela jezik iz ust. Poleg nje so ležale na tleh črepije razbite steklenice in sobica je bila napolnjena z ogabnim vonjem.

Deklico so naložili na voz in jo odpeljali v bolnišnico. Tam je povedala, da je pila neko zdravilo, katerega učinek je bil stranski. Kje je to zdravilo dobila, k sreči ni izdala. Ko so ji izprali

želodec, se je vrnila domov. Vaščani so jo vsevpred izpraševali, kaj je povzročilo njeno nenadno hudo bolezen, toda deklica ni hotela ničesar povedati. Bilo jo je sram. Ker sem tudi jaz molčal, je kratka blaznost Lisjakove Milke ostala vaška tajnost.

Tisto noč sem bil zadnjič pod oknom Lisjakove Milke. Poslej nisva nikoli več govorila. Če me je kdaj srečala, se je obrnila proč in šla molče mimo mene, kakor da me ne vidi. Do svoje smrti mi ni odpustila, da sem jo tako neusmiljeno prevaral.

Da je bilo tisto pomlajevalno sredstvo le orožje mojega maščevanja za njeno nezvestobo, tega pa Lisjakova Milka ni zvedela nikoli.⁴

Čevljar Matjok je končal svoje pripovedovanje in spet začel žvižgati.

Muljovski.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

NOVICE IZ MORAVŠKE DOLINE

Preuredba občin — «Domovina» in knjige Vodnikove družbe — Pregnani tatovi.

Moravče, januarja.

O spojitvi manjših občin Moravčani mnogo razmišljamo. V poštev prihaja predvsem drtijska občina, ki je moravški najbližja. V Moravčah imamo Drtijski svojo farno cerkev, šolo, poštni urad in prodajalno, kjer kupujemo svoje potrebščine. Ker smo oddaljeni le pičle pol ure in tvorimo najbližjo moravško okolico, se nam ni niti sanjalo, da bomo spadali kdaj kam drugam kot v veliko moravško občino. Zdaj pa čujemo baš nasprotno. Načrti veljavnih mož se zavzemajo za moravško in peško občino. Na vzhodu naj bi ju mejila Drtijska; Drtija, ki leži le četrte ure od Moravč, naj bi spadala v Peče, kamor je daleč celo ura. Taka razdelitev bi bila napačna ter bi nas znatno otežila. Vemo, da je načrt prilagoden ohranitvi peške občine, ki pa menda v zvezi temu ne bo mogla obstati. Upamo, da bodo oblasti načrt izpremenili tako, da bodo vasi, ki stojijo v dolini do vzhoda Limbarske gore, spadale v Moravče, ker nimajo s Pečami nikakega stika. Sploh pa naj bi velika moravška občina obsegala vso moravško dolino.

«Domovino» v moravški dolini zelo radi čitamo. Čislamo jo zato, ker je izvrstno urejevana. Predvsem nam ugajajo njene povesti. Splošno mnenje vseh zavednih Moravčanov je, da je «Domovina» najboljši slovenski tednik. Zato ima vsako leto več naročnikov. Tisti, ki jo preganjajo, so kakor miške, ki glodajo le najboljše korenine. Tudi letošnje knjige Vodnikove družbe nam ugajajo. Prav vseč nam je koledar; pa tudi povesti «Tulipan» in «Žerjavi» sta zelo zanimivi in privlačni. Vsem, ki ljubite knjige, od katerih imate res užitek, Vodnikovo družbo najtopleje priporočamo.

Posestnika Tiča na Dobravi so nameravali obiskati tatovi. Ko se je nedavno zvečer stemnilo, je zapazila domača hčerka lestvo, segajočo v podstrešje. Stopila je bliže k oknu in zagledala senco, ki se je naglo umaknila. Tedaj se je spustil tudi na tla zlikovec z lestve in izginil v temo. Sosedje, ki so ga potem zasledovali, so opazili, da je bil tat že odtrgal deske ter si napravil vhod v podstrešje, kjer je shranjeno žito. Za tatovoma ni bilo potem ne duha ne sluha. Menda sta jo ubrala proti Belneku, kjer je zmanjkalo prav isti večer mlinarju nekaj žita.

PISMO IZ SLOVENSkih GORIC.

Jarenina, januarja.

Huda nesreča je uničila življenje mlade zgladene žene in matere Rozalije Šefove na Jareninskem vrhu. Ko so na večer 13. t. m. pripeljali k domu na pobrežje zvrhan voz drv, je prihitela skrbna gospodinja pomagat podpreti vozilo, da bi se ne prevrnilo na strmini. Pa vendar se je in zagrnilo pod seboj šele 27letna Rozalija, ki je na

mestu izdihnila. Obupani mož in dva osirotela otročička vzbujajo obče sočuvstvovanje. Kanonik g. Jožef Čížek je izpregovoril ob grobu besede iskrene tolažbe, pevski zbor pa je poslovil od pokojnice z lepo nagrobnico. Blag spomin blagi materi in ženi!

Ob koncu leta je legel k večnemu počitku kmet Smodej. Svetni naj mu večna luč!

V Poličko vas so dobili preteklo leto trgovca, ki so ga vsi veseli. Je to g. Kosi Franc, ki je že bil pred leti v Jarenini in je bil obče priljubljen zaradi svoje prijaznosti in poštenosti. Zelimo mu mnogo uspeh.

Te dni je obhajal g. Ignacij Zupanič zlato poroko. Dobri zakonski dvojici daj Bog še mnogo srečnih let v prijaznem Vajgnu!

PREKMURSKI GLASNIK

Strašni zločini med sorodniki. Lani oktobra je nenadno izginil iz Gornje Bistrice v Prekmurju 29letni Ivan Čizmašija. Ivan je bil na slabem glasu. Pred nekaj leti je v prepiru ubil svojega brata in tudi pozneje, ko je prestal svojo kazen, se je večkrat udeleževal fantovskih pretefov. Več let je imel ljubavno razmerje s svojo oddaljeno sorodnico vdovo Verono Čizmašijevo, ki pa se je naveličala svojega sirovega ljubimca in ni hotela o njem ničesar več slišati. Ivan je zaradi tega večkrat grozil Veroni in njenemu sinu, 19letnemu Ignacu. Večkrat je tako razgrajal v Veronini hiši, da je morala ona s sinom vred pobegniti k sosedom. Ko Ivana lani v oktobru ni bilo več na izpregled, so orožniki skrbno poizvedovali za njim. Pred desetimi dnevi pa je Mura pri Murskem Središču naplavila moško truplo, ki je imelo na prsih pet, na hrbtu pa 20 po večini smrtonesvarnih ran z nožem. Komisiji, ki je pregledala truplo, je takoj postalo sumljivo, da se vbodi poznajo samo na srajci, medtem ko je bila gornja obleka cela. Iz tega se je dalo sklepati, da je bil neznanec umorjen najbrž med spanjem, potem pa oblečen in vržen v Muro. Orožniški narednik g. Plešovnik, ki je vodil že prej poizvedbe za Ivanom, je takoj posvetil vso pozornost njegovi nekdanji prijateljici Veroni in njenemu sinu Ignacu. Mladi Ignac Čizmašija je naposled orožnikom priznal, da je s svojima bratrancema Jožefom in Stefanom Vučkom umoril Ivana Čizmašijo, ker je pretil njemu in njegovi materi. Zločin so izvršili lani 25. oktobra zvečer. Ivan Čizmašija je prišel pijan na dom Ignaceve matere, tam je nekaj časa razsajal, potem pa se vlegel v posteljo in zaspal. Ignac je poiskal svoja bratrance, ju napojil z jabolčnikom in žganjem in ko so se vsi močno napili, so oboroženi s koli in nožmi prišli v sobo, kjer je spal na materini postelji Ivan Čizmašija. Najprej so ga z nožmi, potem še s koli po glavi, naposled pa so mrtvemu oblekli telovnik in suknič ter ga vrgli v Muro. Orožniki so Ignaca Čizmašijo in njegova bratrance izročili dolnjelendavskemu sodišču.

Na meji ustreljen. Nedavno zvečer, ko je bilo že precej temno, je graničar blizu madžarske meje naletel na sumljivega možaka. Po svoji dolžnosti ga je pozval, naj gre z njim na stražnico. Nekaj časa sta šla lepo mirno proti stražnici v Sabolahašu, kmalu pa je ujetnik začel siliti vedno bolj proti meji. Očividno je hotel priti tik do meje, da bi nato zbežal čez na Madžarsko. Naenkrat se je pognal v beg, tekel je vzdolž meje in se nič več ni zmenil za klince graničarja, naj se ustavi. Graničar je začel streljati in tretji strel je zadel ubežnika v glavo, da je na mestu obležal mrtev. Na kraj dogodka je šla komisija, ki je ugotovila, da je ustreljeni Šandor Trejber, madžarski državljan iz Gostole pri Kečkešu, star nad 40 let. Strel mu je šel pod desnim ušesom skozi glavo in izstopil na leveru licu. Smrt je nastopila takoj. Kaj posebnega pri ubitem niso našli. Tudi še ni ugotovljeno, kaj je delal na našem ozemlju in zakaj ni ubogal pozivov našega graničarja.

ŽENSKI VESTNIK

ZANIMIVOSTI

Za kuhinjo

Telečji golaž z makaroni. Pripravi telečji golaž istotako, kakor ga pripraviš iz govejega mesa. Skuhaj makarone v slanem kropu, jih odcedi, polij z mrzlo vodo in stresi h golažu, premešaj in vse skupaj stresi v dobro pomazano kozo, po vrhu pomazi še malo z mastjo in speci v pečici. Daš s solato na mizo.

Orehov kipnik. Skuhaj v slanem kropu 20 dek bolj na ozko narezanih rezancev. Kuhane odcedi, polij z mrzlo vodo in jih stresi v kozo. Na razbeljeno sirovo maslo ter dobro premešaj. Prideni še 10 dek zrezanih (ne zmletih) orehov. Kozo dobro namaži, stresi vanjo polovico rezancev, nadevaj povrhu s poljubno mezgo, nato stresi nanjo še drugo polovico rezancev, jih lepo razravnaj in polij povrhu četrt litra sladke smetane, v kateri si prej zvrkljala dva rumenjaka. Napravi še sneg dveh beljakov, sneg primešaj k smetani in vse skupaj polij po rezancih. Nato potresi še malo s sladkorjem, pokapaj z raztopljenim sirovim maslom in kipnik speci.

Krompirjev zvitek kot sladčica. Mešaj v skledi, da narase, 10 dek sirovega masla, 12 dek sladkorja, dva rumenjaka in žlico ruma. Potem primešaj 15 dek kuhanega pretlačenega hladnega krompirja. Na desko stresi 30 dek moke, vmešaj v moko en zavitek pecilnega praška in zmešana fajca, nato pa vse skupaj vmeši v testo. Vmešeno testo tanko razvaljaj in nadevaj. Nadev: zmešaj v skledi en rumenjaka, 12 dek zmletih orehov, zavitek vanilijevega sladkorja, dve žlici ruma in sneg dveh beljakov. Ta nadev pomazi po testu, posuj še pet dek rozin in zvij kakor potico. Položi na pomazano pekačo in speci. Pečeno in že hladno polij z rumovim ledom in ko se je led osušil, razreži na poljubne kose.

Praktični nasveti

Ce je mezga (marmelada) pretrda za mazanje, jo razredči z mlačno vodo. V skodelico daj toliko mezge, kolikor je boš potrebovala, prilij malo mlačne vode ter vse skupaj dobro zmešaj. Nekatera mezga pa ni dovolj sladka, taki dodaj še malo stolčnega sladkorja. Tako ravnaj z mezgo iz kateregakoli sadja, če je postala trda, odnosno preveč suha.

Da se čevljev ne prime sneg, jih namažimo s kakšno mažo. Dobra sta na primer zajčja mast in loj. Eno kakor drugo stopimo in ko se nekoliko shladi (sfrdi), namažemo s tem čevlje. Da pa laže mažemo, je dobro, če čevlje poprej nekoliko segrejemo, da usnje maščobo rajši vpije. Pri tem pa moramo paziti, da ne postavimo čevljev preveč na toplo, da se usnje ne pokvari. Prevelika toplota preveč izsuši usnje, ki potem rado razpoka.

Umivanje oken pozimi. Ker je pozimi otežkočeno umivanje oken z vodo, ki nam na steklu zmrzne, umivamo okna z gorilnim špiritom. V gorilni špirit namočimo krpico in hitro umijemo okno, potem pa s suho krpo šipe dobro zloščimo.

Kuhane kokošje piče smemo pozimi dati kokušim le toliko, kolikor je sproti pojedjo. Ako kaj kuhane piče preostane v koritu, tedaj zmrzne, in to ni zdravo za živali, ako jo jedo v takem stanju. Tudi prav ledena voda in sneg sta nezdrava. Zato skrbimo, da imajo kokoši vedno dovolj mlačne vode na razpolago. Menjajmo torej vodo večkrat na dan.

Listn'ca uredništva

Ljutomer. Za enkrat sploh ne sprejemajo v službo. Kriza povsod! Ne kaže drugo kakor počakati!

Krplivnik. Mi smo o tem že pisali. Obrnite se na občino, kjer imajo te zakone, odnosno «Službeni list».

Repatriiranec iz Belgije. Če je tako lepo tam, kar pojdite!

× **Huda zima po vsej Evropi.** Te dni je nastal v Bukovini silen mraz. Zračna toplina se je znižala na 20 do 25 stopinj pod ničlo. Po raznih vesteh so pričele tolpe volkov napadati vasi in ograjati življenje ljudi. Več ljudi je zmrznilo. V Cotinu divja snežni vihar. Mnoge telefonske zveze so prekinjene. Promet je skoro onemogočen. V Costanzi divja silen vihar, ki se je že razširil na vse Črno morje. V eni izmed glavnih ulic mesta so našli zmrzljeno človeško truplo. — Na zapadnem Madžarskem so divjali pretikle dni veliki snežni meteži. Na progi Rab—Sobotka je bil nekaj dni ustavljen ves promet. Mestece Veszprem je bilo docela odrezano od ostalega sveta. — Na Dunaju in skoro po vsej Avstriji je snežilo neprestano 24 ur, kar je ponekod povzročilo precejšnje prometne ovire. Avtobusni promet z Budimpešto je bil nekaj časa zaradi velikih zameotov na madžarski meji sploh ustavljen. Avtobus, ki je bil na poti, je oddal potnike železnici. Tudi z Gradišanskega poročajo, da so morali zaradi visokega snega začasno ustaviti avtobusni promet po nekaterih progah. Na Dunaju se je zaradi snega pri pouličnem prometu ponesrečilo 27 oseb, med katerimi si je 11 oseb zlomilo roke ali noge. Sneg je zahteval tudi eno smrtno žrtev. — Po severni in srednji Italiji so tri dni divjali hudi snežni viharji. V Milanu so morali gasilci podpreti nekaj streh, ki jim je grozilo, da se bodo pod težo snega podrle. O hudih snežnih viharjih poročajo tudi iz Genove. V nekaj urah je bilo mesto globoko pod snegom, tako da je naenkrat zastal ves promet.

× **Iznašli so blago, ki se ne trga.** Gotovo bo srce zaigralo vsem, ki morajo kupovati še vedno mnogo predrago blago, veseli pa ne bodo trgovci, ki se jim obetajo še hujši časi, če je resnična vest, da se je posrečilo neki newyorški družbi pridobiti čisto vlakno tako zvane kitajske trave brez uporabe žveplene kisline. Ta vlakna in preja iz njih ustrezajo baje vsem zahtevam blaga, ki se sploh ne trga. Papir, ki so ga napravili iz teh vlaken, se ni dal raztrgati na normalnih preizkuševalnih strojih. Preja iz teh vlaken pa daleč prekaša vsako drugo prejo. Zmes kitajske trave in svile daje blago, ki se ne trga in ne mečka in je torej izredno trpežno. Pergamentni papir iz te trave se odlikuje po redki trpežnosti. Kitajska trava se da gojiti povsod v krajih, ki leže bolj proti severu od krajev, kjer goje bombaž. Zemlja mora biti taka, da ne zahteva gnoja. Na enem hektaru zemlje se pridela 1850 kg kitajske trave, bombaža pa samo 185 kg. Doslej so gojili kitajsko travo na Kitajskem, Japonskem, v Indiji, na Malajskih otokih, na Quenslandu, v Kamerunu, Zapadni Indiji, Braziliji in Mehiki, zdaj jo pa hočejo razširiti še na velik del Severne Amerike in Evrope.

× **Kap je zadela zdravnika med operacijo.** V bolnišnici v Barclu se je priméril nenavaden dogodek. Zdravnik dr. Buken je imel na operacijski mizi nekega bolnika, ki bi mu bil moral izrezati tur na vratu. Operacija se je začela v ugodnih okolnostih. Ko je bil zdravnik na najklojivejši točki, pa mu je nenadno postalo slabo, da je moral odložiti rezilo. Odvedli so ga v sosedno sobo in pozvali drugega zdravnika, da bi dovršil operacijo. Nadomestni zdravnik je prišel, a bolnik je bil medtem že izkvravel in umrl. Istočasno je v sosedni sobi izdihnil dr. Buken, ki ga je med operacijo zadela kap.

× **Vohunko je enostavno ustrelil.** Iz Moskve poročajo, da je bila vila afganistanskega zastopstva v Moskvi zadnje čase pozorišče čudnih dogodkov, ki so bili pojasnjeni šele te dni. Lani od julija so opažali, da se ogreva višji zastopnik afganistanske vlade v Moskvi za lepo plesalko moskovske opere in da ima z njo ljubavno razmerje. Plesalka se je naposled preselila kar v vilo afganistanskega poslanštva, kjer je dobila

krasno stanovanje. Noke decembrske noči se je pa zaljubljeni državnik nenadno zbudil, ker je zaslišal zamolkel padec. V naslednjem trenutku je začul iz svojega kabineta sumljiv ropot. Ker je bil v stanovanju sam, mu je bilo takoj jasno, da je nekdo v njegov kabinet vlomil. Tihó je vstal, vzel je revolver in odšel v kabinet, kjer je pa zagledal v svoje veliko presenečenje za pisalno mizo svojo lepo prijateljico. Plesalka je jemala iz predalčka važne politične listine. Državnik je kmalu spoznal, da ima opraviti z zaupnico politične policije. Ne da bi dolgo pomišljal, je potegnil revolver in svojo ljubico ustrelil. Zjutraj je pa dal truplo zakopati kar na vrtnu. Več dni so plesalko zamenj iskali, potem so pa kar naravnost vprašali državnika, kje je, ker so vedeli, da je imel z njo ljubavno razmerje. Afganistanski mož je odkrito priznal, da jo je ustrelil in zakopal, češ, da je to v skladu s starimi afganistanskimi zakoni, ki vlevajo ženo ubiti in zakopati, če jo zasači pri nečastnih poslih. Ker je bil umor izvršen v vili afganistanskega poslanštva, torej po zakonu na afganistanskih tleh, je morala sovjetska vlada spoštovati tuje zakone. Vsaj doslej vročekrvnega moža še niso klicali na odgovor, niti ni bil premeščen, kar je pač najboljši dokaz, da afganistanska vlada njegovega dejanja ne obsoja.

× **Konj za kučmo.** Poljski listi neprestano prinašajo smešnice, ki merijo na padec cen poljskih pridelkov, a istočasno na drago industrijsko blago. Kmetje si ne morejo ničesar kupiti. Pod temi razmerami se je odigral na nekem sejmu prizor z zameno konja za kučmo. Kupčija se je posrečila kmetu samo na ta način, da je opeharil prodajaleca. Kučma je namreč stala 7 zlotov, za konja pa je nudil prodajalec kučm samó 5 zlotov. Kmet je dolgo barantal, a vse je bilo zaman. «Naj bo,» je naposled vzdihnil, «drži ta čas konja, jaz bom pa skočil k rojakom in si izposodil 2 zlota.» Klobučar je prijel za povodec, kmet pa je šel s kučmo proč in ni ga bilo več nazaj. Klobučar ga je zaman iskal in naposled komaj prodal konja s povodcem vred za 6 zlotov; torej je imel en zlot izgube.

× **Presno maslo proti hripi.** Glede na epidemični značaj hripe, ki razsaja v Angliji, je imel sir William Arbuthnot Lane predavanje, v katerem je poudarjal, da je najboljšo obrambno sredstvo proti hripi mnogo solnce. Dokler pa ni zaradi sedanje ureditve mest na razpolago dovolj pravega ali umetnega solnce, se je treba okorščati s presnim maslom, ki je izvrsten pripomoček v boju proti hripi. Posebno, če je presno maslo iz mleka krav, ki so se vse polejje pasle na solčnih pašnikih, je njegova zdravilna moč odlična. Predavatelj je glede na Anglijo priporočal avstralsko maslo, ki ima posebno obilo vitaminov ter ščiti osebe, ki ga uživajo, skózi vso zimo pred boleznimi dihalnih organov.

× **Usmrtimev kraljice lepote.** V Los Angelesu bo 17. februarja usmrčena bivša coloradska kraljica lepote Winnie Ruth Juddova. Lepotica, ki preživlja zadnje dneve svojega burnega življenja, je hči slovečega pridigarja in žena znanega zdravnika dr. Judda v Denverju. Leta 1932. je ustrelila svoji dve najboljši prijateljici Royevo in bolno učiteljico Samuelsonovo. Trupli svojih žrtev je razsekala in spravila v kovčge, ki jih je poslala v Los Angeles, kjer so več dni ležali kot navadna prtljaga. Pozneje je izkušala kovčge odstraniti, pa jih ni mogla dobiti nazaj, ker jih vpričo železniških uslužbencev ni hotela odpreti. Šele čez nekaj dni so železničarji opazili, da kaplja iz kovčgov kri. Ko je Juddova spoznala, da je izdana in da ji ne bo pomagalo nikako izgovarjanje, si je hotela končati življenje in je dolgo ležala v bolnišnici. Naposled je prišla pred sodišče in je bila obsojena na smrt. Povod dvojnega umora še zdaj ni znan. Morilka o tem sploh noče govoriti.

× **Petelin niso potrebni.** Najnovejša zahteva farmarjev in trgovcev z jajci je, da mora petelin izginiti s kokošjih farm. Izkušnja je namreč pokazala, da se ne zmanjša pridelek, niti ne poslabša kakovost jajc, če na farmi ni petelinov,

Dovršena ženska lepota

se ne dá doseči v treh dneh, temveč samo z rednim negovanjem kože, las, ust in zob. V to svrhu je potrebno, da se negujemo sistematično stalno z enimi in istimi medicinsko zanesljivimi sredstvi, kajti z večnim menjavanjem sredstev se lahko dražijo kožni organi. Zato store dobro oni, ki ostanejo pri medicinsko zanesljivih Fellerjevih Elsa-izdelkih, Fellerjevi kavkaški Elsa-pomadi za zaščito obraza in kože, Fellerjevi močni Elsa-pomadi

Odobrena od ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje Sp. št. 509 z dne 21. marca 1932

za porast las (2 lončiča ene pomade ali po en lončič obeh pomad franko 40 Din); Fellerjevih Elsa-milih zdravja in lepote (7 vrst: lilijino mlečno, krema-milo, glicerinovno, rumenjakovo, boraksovo, katranovo in za britje), 5 kosov raznih Elsa-mil franko 52 Din. — Elsa-Shampon, Elsa-dont-krema itd. — Vse predaj navedene izdelke razpošilja po pošti lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elsa-trg 360 (savska banovina).

marveč baš obratno. Jajca, ki jih neso kokoši same od sebe, so v mnogih ozirih celo boljše. Oplojena jajca so za shranjevanje toliko neprimernejša, ker se začne zametek v njih razvijati že pri temperaturi 16 stopinj Celzija. Nadalje so opazovali, da so oplojena jajca takoj, ko so zležena, dokaj manj odporna proti okuženju z raznovrstnimi bakterijami in plesnivimi glivicami. Petelin je torej potreben samo za prirejo.

× **Država pod žensko vladavino.** Zanimive podrobnosti o kitajskem plemenu, ki mu vladajo ženske, pripoveduje neki ameriški raziskovalec. Ameriško zemljepisno društvo je priredilo znanstveno potovanje pod njegovim vodstvom, ki je dotično pleme odkrilo. Pleme prebiva ob Zolti reki v vzhodni Kitajski. Spada k mongolskemu plemenu. Ženske tega plemena so zavladale nad moškimi, zlasti zaradi svoje izredne telesne sile, ki jo ohranijo do pozne starosti. Ženske in moški kade neko tobaku podobno rastlino. Žene imajo po več mož, obenem pa smatrajo še postranska ljubavna razmerja za obvezna. Otroci iz teh divjih zakonov pripadejo možem, ki jih označijo žene za očete. Samo žene imajo pravico pečati se s trgovino. Tudi doma vlada žena neomejeno; brez njenega dovoljenja ne sme mož ničesar storiti. Američan pa pripominja, da tudi pod neomejeno vladavino žen ni vse tako, kakor bi moralo biti.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Med prijateljicami.

Vera: «Ali si slišala, da se namerava gledališka statistka Danica prihodnji teden omožiti?»

Zora: «No, naposled je dočkala vlogo, v kateri bo lahko govorila.»

Bistroumen deček.

Vzgojiteljica: «Vidiš, Jakec, volk je požrl jag-nje, ker ni bilo pridno. Če bi bilo pridno, bi ga volk ne bil požrl.»

Jakec: «Seveda ne, zato pa bi ga bili pohrustali mi...»

Za spomin.

Steblovnik se je vrnil s potovanja in je stopil do vdove svojega najboljšega prijatelja, ki je medtem umrl, ter ji izrazil sožalje: «Najboljša prijateljica sva bila. Kako rad bi imel kak spomin od njega.»

Vdova je dvignila svoje objokane oči in nežno zašepetala: «Ali bi bili z menoj zadovoljni?»

Pravi vzrok.

A: «Potrtost izvira od pomanjkanja neke snovi v krvi.»

B: «To je pomota. Moja potrtost izvira od pomanjkanja denarja v žepu.»

Zavrnitev bahača.

Jaka: «Pravijo, da sem podedoval razum po svojem očetu.»

Miha: «Tako, tako. Pa je moral imeti tvoj oče vsekakor mnogo otrok, ki jim je razdelil svoj razum.»

Testament.

A: «Kaj bi napravil, če bi ti kdo ponudil vožnjo okoli sveta zastonj?»

B: «Testament.»

Mudi se ji.

Urša: «Mica, kaj tako strašno hiliš plesti nogavico?»

Mica: «Veš, rada bi nogavico končala prej, preden mi zmanjka volne...»

Kanarčka bo nadomeščal.

Neža: «Vaša mačka je snedla našega kanarčka. Zahtevam, da mi ga nadomestite.»

Sosed: «Prav rad, gospa, vam bom vsak dan nekaj zažvižgal.»

Pogoji.

Teta: «V zakonu boš lahko srečna samo, ako bo izpoljenih šest pogojev.»

Nečakinja: «Kateri pa so ti pogoji.»

Teta: «Prvi je dober mož, ostalih pet pa mnogo denarja...»

Skromnost.

Kmet pride k spovedi in prizna, da se je izneveril svoji ženi.

«Kolikokrat?» ga vpraša župnik.

«Gospod župnik, prišel sem se spovedat, ne pa bahat», odgovori kmet.

Enakopravnost.

Mirica: «Mamica, ali mi prinese Miklavž novo punčko?»

Mati: «Saj je tale še čisto dobra.»

Mirica: «Tudi jaz sem čisto dobra, mamica, pa si vendar dobila še novo punčko...»

Domisljija.

A: «Ali si videl ono mlado deklico, kako se mi je nasmejala?»

B: «Seveda. Tudi jaz, ko sem te prvič videl, sem se ti moral nasmejati...»

MALI OGLASI

Prošnja!

Obrtnik in posestnik na Dolenjskem prosi, da bi mu kdo posodil 5000 Din, tudi proti vknjižbi na posestvo. Izguba izključena. Posojilo vrne po zahtevi upnika. Ponudbe na oglasni oddelek «Domovine» pod značko «V obupu». 31

V dobi napredka

napravi človek, kateri ne neguje svojih zob, dvojno slab vtis; dnevno čiščenje z odlično osvežujočo «Chlorodont» zobno pasto ne stane mnogo. Tuba 8 Din. 16

Kože divjačine,

in sicer lisic, kun, veveric in krtoev, kakor tudi kože domačih belih zajcev kupuje L. Rot, krznar v Ljubljani, Mestni trg št. 5. 25

Kmetiško dekle,

zdravo, pošteno in pridno, ki bi bilo gospodinjji v pomoč na deželi, se sprejme z dnem 1. februarja. Ponudbe sprejema oglasni oddelek «Domovine» pod šifro «Zdravo». 39

Posojila podeljuje

«Zadruga», Ljubljana, p. p. 307. Sprejema poverjenike. 42

Trgovinskega vajenca,

zdravega in poštenega, z najmanj dvema razredoma meščanske šole, sprejemem v trgovino z železnino in specerijo. Venčeslav Vilar, Ljutomer. 40

Delo

v današnjih hudih časih si preskrbi še najlaže vsakdo s tem, da si uredi doma nekako domačo pletilnico. Mi nudimo delo vsakomur na ta način, da odvezujemo izdelane pletenine, dobavljamo prejo in izplačujemo mezdo za pletenje. To potrjuje mnogo zahval. Če želite tudi Vi dela in zaslužka, pišite zaupno po brezplačni navodila tvrdki: Domača pletarska industrija Josip Kuliš, Maribor, Trubarjeva ulica št. 2, oddelek 5.

Najnovejše dvokoles z motorčkom 1 1/2 K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igraje in posamezni deli najceneje Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovška cesta št. 4.

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Uvoz in prodaja angleškega in češkega sukna, volnenega blaga in svile.

Važno!

V račun jemljemo (do preklica) tudi hranilne knjižice prvovrstnih ljublj. denarnih zavodov.

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Na pljučih bolni.

Več tisočev ozdravljenih.

Zahtevajte takoj knjigo o moji

NOVI UMETNI OŠTI HRANJENJA.

ki je že mnoge rešila. More se uporabljati v vsakem načinu življenja in pomore, da se bolezen naglo premaga. Nočno potenje in kašelj ponehata, telesna teža se zviša, a postopno ovapnenje konča bolezen.

Resni moške

zdravniške vede potrjujejo odličnost moje metode ter jo radi priporočajo. Čim prej pričnete z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje za Vas.

Povsem zastonj

dobite mojo knjigo, iz katere boste lahko žrpali mnogo koristnega. Ker znaša moja naklada za brezplačno razpošiljanje samo

10.000 izvodov,

pišite takoj, da se boste tudi Vi lahko pritevali med njene srečne dobitnike.

Zbiralno poštno mesto:

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln,
Ringbahnstrasse 24, Abt. 491.

Brinje, fige, orehove jedrca in lanene tropine

dobite najceneje pri

SEVER & Komp

LJUBLJANA, Gosposvetska c. 5